

Đổi mới mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung thực tập sư phạm trong đào tạo giáo viên tiểu học

Hán Thị Thu Trang

Trường Đại học Sài Gòn
273 An Dương Vương, Phường 3,
Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh
Email: hanthutrang@sgu.edu.vn

TÓM TẮT: Giáo dục và đào tạo Việt Nam đang thực hiện đổi mới căn bản, toàn diện, trong đó đổi mới đào tạo giáo viên nhằm đáp ứng yêu cầu mới là vấn đề cấp bách. Trong đổi mới đào tạo giáo viên, đổi mới thực tập sư phạm là một vấn đề quan trọng. Bài viết trình bày khái niệm thực tập sư phạm, tác động của Chuẩn nghề nghiệp giáo viên và Chương trình Giáo dục phổ thông năm 2018 đến đổi mới thực tập sư phạm, đồng thời phân tích và trình bày cụ thể các vấn đề đổi mới về mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung thực tập sư phạm. Các đổi mới này là tiền đề cho đổi mới phương thức tổ chức và đánh giá kết quả thực tập sư phạm nhằm nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên, đáp ứng yêu cầu mới của giáo dục, đào tạo và yêu cầu xã hội. Các cơ sở đào tạo giáo viên tiểu học có thể tham khảo mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung thực tập sư phạm đã đề xuất, vận dụng trong hoạt động đào tạo giáo viên tiểu học ở cơ sở mình nhằm đổi mới và nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên tiểu học.

TỪ KHÓA: Mục tiêu; chuẩn đầu ra; nội dung thực tập sư phạm; đào tạo giáo viên tiểu học.

→ Nhận bài 16/4/2020 → Nhận bài đã chỉnh sửa 25/4/2020 → Duyệt đăng 15/6/2020.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục (GD) Việt Nam đang có những chuyển biến, đổi mới quan trọng. Những đổi mới, chuyển biến có tác động mạnh mẽ đến đào tạo giáo viên (ĐTGV) là việc Bộ GD và Đào tạo (GD&ĐT) (2018) ban hành Chuẩn nghề nghiệp giáo viên (GV) cơ sở GD phổ thông (GDPT) [1] (sau đây gọi là Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT năm 2018) và Chương trình (CT) GDPT [2] (sau đây gọi là CT GDPT năm 2018). Mặt khác, trong GD, đào tạo hiện nay, vấn đề đảm bảo chất lượng và kiểm định chất lượng đang được coi trọng để GD, đào tạo có thể đáp ứng các yêu cầu mới của xã hội. Những vấn đề nêu trên dẫn đến sự thay đổi trong nhiều lĩnh vực của GD, đào tạo. Một trong những lĩnh vực chịu tác động trực tiếp là vấn đề ĐTGV phổ thông nhằm đáp ứng việc thực hiện CT GDPT năm 2018 và Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT năm 2018.

Thực tập sư phạm (TTSP) là hoạt động bắt buộc trong CT ĐTGV của các trường, khoa Sư phạm (SP). Theo tác giả My Giang Sơn (2016), TTSP có vị trí, vai trò quan trọng: “Góp phần thực hiện nguyên lý GD gắn lý thuyết với thực hành, lý luận với thực tiễn trong quá trình ĐTGV; hình thành, phát triển tri thức, kỹ năng nghề nghiệp; rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống, nâng cao nhận thức, lòng yêu nghề cho sinh viên (SV); giúp các trường SP tự kiểm tra, đánh giá chất lượng đào tạo của mình; giúp SV chuẩn bị và đáp ứng được các yêu cầu cơ bản đối với người GV, sẵn sàng thích ứng với lao động nghề nghiệp” [2, tr.7]. Với vai trò ấy, TTSP có ý nghĩa quan trọng trong quy trình ĐTGV và cần được đổi mới về mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung, phương thức tổ chức, đánh giá TTSP. Bài viết này tập trung vào sự đổi mới mục tiêu, chuẩn đầu ra và nội dung TTSP trong ĐTGV tiểu học (TH) dưới tác động của Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở

GDPT năm 2018, CT GDPT năm 2018 và yêu cầu của phát triển CT đào tạo (CTĐT) đảm bảo chất lượng đào tạo.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm thực tập sư phạm

Muốn trở thành một GV tốt, SV SP phải từng bước làm quen với nghề, biến các yêu cầu của nghề nghiệp thành yêu cầu rèn luyện, hoàn thiện bản thân. Quá trình làm quen với nghề vừa được thực hiện ở trường SP vừa được thực hiện ở trường phổ thông. Những hoạt động làm quen với nghề, rèn luyện nghề nghiệp của SV ở trường phổ thông gọi là TTSP. Theo Bộ GD&ĐT, trong Quy chế thực hành, thực tập sư phạm áp dụng cho các trường đại học, cao đẳng ĐTGV phổ thông, nhằm non trình độ cao đẳng hệ chính quy ban hành kèm theo Quyết định số 36/2003/QĐ-BGDĐT ngày 01 tháng 8 năm 2003: “Hoạt động TTSP là hình thức tổ chức đưa SV xuống các trường thực tập để vận dụng các lý thuyết đã học vào thực tiễn GD và tập làm các công việc của một GV trong một thời gian nhất định”. Định nghĩa này phù hợp với thực tế GD những năm cuối thế kỉ XX, đầu thế kỉ XXI ở Việt Nam, khi mà TTSP đang thực hiện theo phương thức TTSP tập trung thành từng đợt, trong những khoảng thời gian nhất định. Tác giả My Giang Sơn (2016) cho rằng: “TTSP là hình thức tổ chức đưa SV SP về các trường phổ thông để SV vận dụng tri thức chuyên môn, nghiệp vụ về khoa học SP đã được học ở trường SP, tập làm quen các công việc của một GV, qua đó củng cố, trau dồi thêm về chuyên môn, nghiệp vụ, tình cảm và phẩm chất đạo đức nghề nghiệp” [2, tr.23].

Như vậy, có thể nói: TTSP là hoạt động vận dụng những tri thức khoa học về chuyên môn, nghiệp vụ của SV vào việc luyện tập dạy học, GD HS, nhằm hình thành phẩm

chất, năng lực sư phạm của một GV tương lai.

Trong CTĐT của các trường đại học (ĐH), ĐH sư phạm (ĐHSP) (gọi chung là trường SP), TTSP được cấu trúc thành một học phần hoặc nhiều học phần. Đặc thù của học phần TTSP là một học phần thực hành, tổ chức dạy học học phần này vừa là trường SP vừa là trường phổ thông, vừa là giảng viên SP vừa là GV phổ thông trong đó GV phổ thông giữ vai trò quan trọng.

2.2. Tác động của chuẩn nghề nghiệp giáo viên và chương trình giáo dục phổ thông đến đổi mới thực tập sư phạm

2.2.1. Chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông năm 2018

ĐTGV ở các trường SP không thể không coi trọng Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT. Khi đề cập việc xây dựng chuẩn đầu ra trong đào tạo cử nhân sư phạm đáp ứng yêu cầu đổi mới GD, tác giả Bùi Minh Đức (2019), nhận định: "...Tuy chưa đặt ra những yêu cầu như những GV đã qua tập sự hay GV lành nghề nhưng các nhà tuyển dụng vẫn đòi hỏi giáo sinh phải đạt được các yêu cầu tối thiểu, căn bản của người GV mà những yêu cầu ấy lại được thể hiện rõ qua Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT mới được ban hành, trong đó, mức Đạt trong Chuẩn nghề nghiệp GV chính là cơ sở tham chiếu gần nhất để "đo" các phẩm chất, năng lực nghề của giáo sinh" [3, tr.2]. Các trường SP cần căn cứ Chuẩn nghề nghiệp GV để xác định mục tiêu đào tạo, chuẩn đầu ra phù hợp và nội dung đào tạo thích ứng, tiếp cận với Chuẩn nghề nghiệp GV. Đây là phương thức quan trọng để nâng cao chất lượng đào tạo và đào tạo đáp ứng yêu cầu xã hội.

Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT năm 2018 quy định chuẩn nghề nghiệp cho GV trường TH, trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông, trường phổ thông có nhiều cấp học, trường chuyên, trường phổ thông dân tộc nội trú, trường phổ thông dân tộc bán trú. "Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT là hệ thống phẩm chất, năng lực mà GV cần đạt được để thực hiện nhiệm vụ dạy học và GD HS trong các cơ sở GDPT" [1]. Chuẩn gồm 5 tiêu chuẩn và 15 tiêu chí (Tiêu chuẩn là yêu cầu về phẩm chất, năng lực ở từng lĩnh vực của Chuẩn nghề nghiệp GV. Tiêu chí là yêu cầu về phẩm chất, năng lực thành phần của tiêu chuẩn), gồm:

- Tiêu chuẩn 1: Phẩm chất nhà giáo (có 2 tiêu chí);
- Tiêu chuẩn 2: Phát triển chuyên môn, nghiệp vụ (có 5 tiêu chí);
- Tiêu chuẩn 3: Xây dựng môi trường GD (có 3 tiêu chí);
- Tiêu chuẩn 4: Phát triển mối quan hệ giữa nhà trường, gia đình và xã hội (có 3 tiêu chí);
- Tiêu chuẩn 5: Sử dụng ngoại ngữ hoặc tiếng dân tộc, ứng dụng công nghệ thông tin, khai thác và sử dụng thiết bị công nghệ trong dạy học, GD (có 2 tiêu chí).

TTSP là học phần đặc thù trong ĐTGV, có ý nghĩa như một học phần tổng hợp phẩm chất, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của SV trong toàn khóa học để bắt đầu hình thành phẩm chất, trình độ của một nhà giáo. Do vậy, mục tiêu, chuẩn đầu ra và nội dung TTSP rất cần đáp ứng và tiệm cận với các tiêu chuẩn, tiêu chí trong Chuẩn nghề nghiệp GV.

2.2.2. Chương trình Giáo dục phổ thông năm 2018

ĐTGV TH của các trường SP là đào tạo những nhà giáo thực hiện CT GDPT ở cấp TH. Do đó, ĐTGV TH ở các trường SP không thể tách rời CT GDPT năm 2018. CT GDPT năm 2018 được xây dựng theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực của HS. Về cấu trúc chung, CT gồm: CT tổng thể (khung CT), các CT môn học và hoạt động GD. CT được chia thành hai giai đoạn: giai đoạn GD cơ bản (từ lớp 1 đến lớp 9) và giai đoạn GD định hướng nghề nghiệp (từ lớp 10 đến lớp 12). Hệ thống môn học và hoạt động GD của CT gồm các môn học và hoạt động GD *bắt buộc*, các môn học *lựa chọn* theo định hướng nghề nghiệp (gọi tắt là các môn học lựa chọn) và các môn học *tự chọn*.

Cấp TH thuộc giai đoạn GD cơ bản. Nội dung GD của cấp TH gồm: 1/ Các môn học và hoạt động GD bắt buộc: Tiếng Việt; Toán; Đạo đức; Ngoại ngữ 1 (ở lớp 3, lớp 4, lớp 5); Tự nhiên và Xã hội (ở lớp 1, lớp 2, lớp 3); Lịch sử và Địa lí (ở lớp 4, lớp 5); Khoa học (ở lớp 4, lớp 5); Tin học và Công nghệ (ở lớp 3, lớp 4, lớp 5); GD thể chất; Nghệ thuật (Âm nhạc, Mĩ thuật); Hoạt động trải nghiệm. 2/ Các môn học tự chọn: Tiếng dân tộc thiểu số, Ngoại ngữ 1 (ở lớp 1, lớp 2) (không có các môn lựa chọn).

Theo Bộ GD&ĐT (2018): "CT GD TH giúp HS hình thành và phát triển những yếu tố căn bản đặt nền móng cho sự phát triển hài hòa về thể chất và tinh thần, phẩm chất và năng lực; định hướng chính vào GD về giá trị bản thân, gia đình, cộng đồng và những thói quen, nền nếp cần thiết trong học tập và sinh hoạt" [4]. Vì thế, để bắt kịp yêu cầu đổi mới của GD TH, để sản phẩm đào tạo của mình đáp ứng được đổi mới của thực tiễn GD, các trường SP ĐTGV TH cần thiết kế, xây dựng mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung TTSP hướng đến việc phát triển phẩm chất, năng lực người học và các điều kiện đảm bảo để người học khi tốt nghiệp có thể thực hiện tốt CT GDPT năm 2018.

2.3. Đổi mới mục tiêu, chuẩn đầu ra thực tập sư phạm

2.3.1. Mục tiêu thực tập sư phạm hiện nay

Trong quy chế thực hành, TTSP áp dụng cho các trường ĐH, cao đẳng ĐTGV phổ thông, mầm non trình độ cao đẳng hệ chính quy, Bộ GD&ĐT (2003) quy định, mục tiêu TTSP: "1/ Quán triệt nguyên lí GD, gắn lí thuyết với thực hành, lí luận với thực tế trong quá trình ĐTGV, phát huy tính tích cực, chủ động sáng tạo của SV trong quá trình đào tạo, gắn chặt hơn nữa giữa nơi đào tạo và nơi sử dụng GV; 2/ Giúp các cơ sở ĐTGV thực hiện tốt CT thực hành, TTSP, phục vụ cho các mục tiêu nâng cao chất lượng ĐTGV; 3/ Tạo điều kiện cho SV SP sớm được tiếp xúc với thực tế GD, được thường xuyên thực hành, luyện tập các kĩ năng SP, làm cơ sở để hình thành phẩm chất và năng lực SP của người GV".

Căn cứ mục tiêu trên, tùy vào tình hình thực tế, các trường SP xây dựng mục tiêu cụ thể cho trường mình. Mục tiêu TTSP do các cơ sở ĐTGV TH (Trường Đại học An Giang; Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng; Trường Đại học Sư phạm - Đại học Huế; Trường Đại học Đồng Tháp;

Trường Đại học Sài Gòn; Trường Đại học Vinh xây dựng về cơ bản bao trùm ba mục tiêu nêu trên, tùy cách sắp xếp thứ tự, cách diễn đạt các mục tiêu có thể khác nhau; Một vài trường có bổ sung, cụ thể hóa thêm một số mục tiêu mới như: Giúp trường SP có cơ sở đánh giá chất lượng ĐTGV, nêu riêng mục tiêu chung, các mục tiêu cụ thể, ... Có thể nhận thấy, các mục tiêu ấy hướng vào việc thực hiện CT, quy trình đào tạo, không hướng vào các yêu cầu cần đạt, chưa nhằm vào các phẩm chất, năng lực đầu ra mà người học cần đạt, chưa phản ánh được nhu cầu, đòi hỏi của xã hội.

2.3.2. Đổi mới mục tiêu thực tập sư phạm

Đích cuối cùng trong ĐTGV TH là sản phẩm đào tạo - tức người học sau khi tốt nghiệp, phải có phẩm chất, năng lực đáp ứng các yêu cầu về phẩm chất, năng lực mà Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT quy định (ở mức độ nhất định) và có thể thực hiện tốt nội dung, CT GD TH quy định trong CT GDPT năm 2018 (ở mức độ nhất định).

Mặt khác, cần lưu ý rằng, khi kết thúc TTSP cũng gần như kết thúc quá trình đào tạo ở trường SP nên mục tiêu TTSP cũng gần như mục tiêu đào tạo của nhà trường. Vì vậy, căn cứ Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT năm 2018, CT GDPT năm 2018, có thể xác định mục tiêu TTSP trong ĐTGV TH như sau: TTSP trong ĐTGV TH góp phần hình thành và phát triển các *phẩm chất, năng lực* chuyên môn, nghiệp vụ của SV nhằm đáp ứng các yêu cầu của GV theo quy định của Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT và thực hiện được nhiệm vụ dạy học và GD HS ở trường TH theo CT GD TH quy định trong CT GDPT năm 2018. Mục tiêu TTSP sẽ được cụ thể hóa bởi các chuẩn đầu ra TTSP.

2.3.3. Chuẩn đầu ra thực tập sư phạm

Theo truyền thống, TTSP ở các trường SP từ trước đến nay hầu như không đề cập đến chuẩn đầu ra TTSP, chỉ xác định mục tiêu thực tập, từ đó thiết lập nội dung thực tập. Cách thức này không tạo được mối liên quan chặt chẽ, ma trận tương ứng giữa nội dung thực tập với mục tiêu thực tập; hệ quả, chất lượng TTSP sẽ có những hạn chế nhất định. Trong những năm gần đây, xu hướng chuẩn hóa trong GD&ĐT theo tiếp cận chuẩn đầu ra đang chiếm ưu thế và được đánh giá cao. Theo Dự án Phát triển GV trung học phổ thông và trung cấp chuyên nghiệp (2013): “Sau khi đã xác định trúng được mục tiêu đào tạo, đảm bảo sự phù hợp và thích ứng với người học và yêu cầu của xã hội thì phải cụ thể hóa mục tiêu đào tạo thành những yêu cầu cụ thể hơn có thể đánh giá được, từ đó mới có thể đối chiếu xem SV tốt nghiệp đã đạt được mục tiêu đào tạo đến mức nào”. Những yêu cầu cụ thể hơn được cụ thể hóa từ mục tiêu là các chuẩn đầu ra. Với xu hướng ấy, xác định chuẩn đầu ra TTSP là rất cần thiết.

Chuẩn đầu ra TTSP là sự cụ thể hóa các mục tiêu TTSP, bao quát được các yêu cầu cần đạt của SV sau khi tốt nghiệp, tương thích với các yêu cầu của Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT năm 2018. Theo tác giả Trần Thị Tuyết Oanh (2012), “Năng lực nghề nghiệp của người GV được hình

thành và phát triển trong quá trình đào tạo ban đầu và quá trình hoạt động nghề nghiệp sau này, trong đó, giai đoạn đào tạo ban đầu ở các cơ sở ĐTGV giữ vai trò nền tảng” [5, tr.23]. Các tiêu chuẩn trong Chuẩn nghề nghiệp GV là yêu cầu về phẩm chất, năng lực ở từng lĩnh vực mà GV phải đạt được. Các tiêu chuẩn trong chuẩn đầu ra TTSP cũng là yêu cầu về phẩm chất, năng lực ở từng lĩnh vực mà SV phải đạt được. Do đó, chuẩn đầu ra TTSP cần đầy đủ các tiêu chuẩn như của Chuẩn nghề nghiệp GV nhưng vì là chuẩn đầu ra TTSP tức chuẩn đối với SV chuẩn bị tốt nghiệp ra trường nên cần có yêu cầu đạt được thấp hơn (sẽ được quan tâm khi đánh giá kết quả TTSP của SV), nghĩa là nội dung của chuẩn đầu ra TTSP trong ĐTGV hiện nay cần tương ứng với Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT năm 2018. Căn cứ quan niệm này, có thể xác định chuẩn đầu ra TTSP được mô tả ở Bảng 1.

Bảng 1: Chuẩn đầu ra TTSP trong ĐTGV TH

Kí hiệu chuẩn đầu ra	Mô tả chuẩn đầu ra
G1	Hình thành và phát triển phẩm chất nhà giáo
G2	Phát triển chuyên môn, nghiệp vụ
G3	Xây dựng môi trường GD
G4	Phát triển mối quan hệ giữa nhà trường, gia đình và xã hội
G5	Sử dụng ngoại ngữ hoặc tiếng dân tộc, ứng dụng công nghệ thông tin, khai thác và sử dụng thiết bị công nghệ trong dạy học, GD

Có thể thấy, các chuẩn đầu ra TTSP nêu trong Bảng 1 tương ứng với các tiêu chuẩn GV TH cần đạt được quy định trong Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT năm 2018. Mỗi chuẩn đầu ra TTSP nói trên (từ G1 đến G5) được cụ thể hóa thành các nội dung TTSP tương ứng (trình bày ở Bảng 2), thực hiện các nội dung này là nhằm đáp ứng các chuẩn đầu ra TTSP.

2.4. Đổi mới nội dung thực tập sư phạm

2.4.1. Nội dung thực tập sư phạm trong đào tạo giáo viên tiểu học hiện nay

Nội dung TTSP do các cơ sở ĐTGV xây dựng tập trung vào những nội dung cơ bản sau đây:

a. Tìm hiểu thực tế GD

- Nghe các báo cáo của lãnh đạo trường thực tập về cơ cấu tổ chức, nội dung công tác và tình hình thực tế của nhà trường; Về tình hình kinh tế, văn hoá, xã hội và đặc biệt là phong trào GD ở địa phương; Về hoạt động của các tổ chức đoàn thể cùng tham gia công tác GD.

- Trực tiếp tìm hiểu nội dung công việc, chức năng, nhiệm vụ của người GV, của tổ bộ môn ở một trường học; Tìm hiểu các loại hồ sơ HS, sổ sách lớp học, cách đánh giá, cho điểm, nhận xét; Các văn bản hướng dẫn chuyên môn của các cấp quản lí.

Bảng 2: Nội dung TTSP trong ĐTGV TH

TT	Nội dung TTSP	Đáp ứng chuẩn đầu ra
1	Rèn luyện, bồi dưỡng đạo đức nhà giáo.	G1
2	Tạo dựng phong cách nhà giáo.	G1
3	Phát triển năng lực chuyên môn bản thân.	G2
4	Xây dựng kế hoạch dạy học và GD theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực HS.	G2
5	Sử dụng phương pháp dạy học và GD theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực HS.	G2
6	Kiểm tra, đánh giá theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực HS.	G2
7	Tư vấn và hỗ trợ HS.	G2
8	Xây dựng văn hóa nhà trường.	G3
9	Thực hiện quyền dân chủ trong nhà trường.	G3
10	Thực hiện và xây dựng trường học an toàn, phòng chống bạo lực học đường.	G3
11	Tạo dựng mối quan hệ hợp tác với cha mẹ hoặc người giám hộ của HS và các bên liên quan.	G4
12	Phối hợp giữa nhà trường, gia đình, xã hội để thực hiện hoạt động dạy học cho HS.	G4
13	Phối hợp giữa nhà trường, gia đình, xã hội để thực hiện hoạt động GD đạo đức, lối sống cho HS.	G4
14	Sử dụng ngoại ngữ trong dạy học, GD.	G5
15	Ứng dụng công nghệ thông tin, khai thác và sử dụng thiết bị công nghệ trong dạy học, GD.	G5

b. Thực tập làm chủ nhiệm lớp

- Tìm hiểu tình hình lớp, tìm hiểu về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của GV chủ nhiệm.

- Dự giờ tiết sinh hoạt lớp của GV hướng dẫn để học hỏi, rút kinh nghiệm.

- Lập kế hoạch công tác chủ nhiệm lớp cả đợt và từng tuần; Theo dõi, nắm vững tình hình học tập, sức khỏe, đạo đức của cả lớp, của các HS cá biệt và các hoạt động khác trong suốt thời gian thực tập.

- Hướng dẫn các buổi sinh hoạt lớp; Tổ chức các hoạt động ngoài giờ lên lớp: lao động, vui chơi, văn nghệ, thể dục thể thao, cắm trại, kỉ niệm các ngày lễ truyền thống...

- Có sự phối hợp tốt giữa nhà trường, gia đình và xã hội để làm tốt công tác GD HS.

c. Thực tập giảng dạy

- Lập kế hoạch giảng dạy toàn đợt và từng tuần.

- Dự giờ dạy mẫu do GV hướng dẫn hoặc GV dạy giỏi thực hiện, có rút kinh nghiệm học tập.

- Soạn giáo án, chuẩn bị đồ dùng dạy học, tập giảng có nhóm SV thực tập và GV hướng dẫn tham dự. Sau mỗi giờ tập giảng, rút kinh nghiệm, đề xuất hoàn thiện bài giảng.

- Lên lớp (sau giờ dạy có rút kinh nghiệm, đánh giá, cho điểm).

- Sắp xếp để dự giờ các bạn trong nhóm chuyên môn và dự giờ GV để có thêm kinh nghiệm giảng dạy.

- Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS.

- Xây dựng, quản lí hồ sơ dạy học.

Có thể nhận thấy, nội dung TTSP trong ĐTGV TH hiện nay tập trung vào ba nội dung chính: tìm hiểu thực tế GD, thực tập làm chủ nhiệm lớp, thực tập giảng dạy. Ba nội dung này được xây dựng dựa vào tiếp cận các công việc GV TH phải thực hiện. Xu thế đổi mới hiện nay sẽ xác định nội dung TTSP dựa vào tiếp cận năng lực đầu ra của người

học, tức dựa và chuẩn đầu ra xây dựng trên cơ sở tiếp cận năng lực. Tuy nhiên, hiện nay, chuẩn đầu ra TTSP, cũng như chuẩn đầu ra trong ĐTGV TH của các trường SP chưa được tập trung xây dựng và hoàn thiện. Trong bối cảnh ấy, xây dựng nội dung TTSP dựa vào Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT năm 2018 là cần thiết, hợp lí. Tuy nhiên, để đảm bảo tính toàn diện, kế thừa tiếp cận công việc, tiếp cận thực tiễn đổi mới, xây dựng nội dung TTSP cũng cần dựa vào nội dung dạy học, GD HS của GV TH quy định trong CT GDPT năm 2018.

2.4.2. Đổi mới nội dung thực tập sư phạm

Theo tác giả Bùi Việt Phú (2015), “Ở Việt Nam, trước yêu cầu của đổi mới căn bản, toàn diện GD, nhiệm vụ quan trọng đặt ra là phải nhanh chóng xây dựng và phát triển đội ngũ GV có đủ phẩm chất, năng lực và kĩ năng nghề nghiệp” [6, tr.7]. Xây dựng và phát triển đội ngũ GV như mong muốn là vấn đề chiến lược của mỗi quốc gia, vì đội ngũ GV là một trong những nhân tố hàng đầu quyết định chất lượng GD. Để nâng cao chất lượng đội ngũ GV cần nâng cao chất lượng ĐTGV. Để nâng cao chất lượng ĐTGV cần nâng cao chất lượng TTSP. Trong nâng cao chất lượng TTSP, đổi mới nội dung TTSP là một vấn đề quan trọng.

Trong Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT, mỗi tiêu chuẩn bao gồm một số tiêu chí. Tiêu chí là yêu cầu về phẩm chất, năng lực thành phần của tiêu chuẩn. Vì thế, khi coi các tiêu chuẩn như là chuẩn đầu ra của TTSP thì cũng có thể coi các tiêu chí của tiêu chuẩn ấy là nội dung thực tập để đạt được tiêu chuẩn tương ứng. Theo quan niệm này, có thể xác định 15 nội dung thực tập ghi nhận ở Bảng 2. Các nội dung này phải đáp ứng được các chuẩn đầu ra TTSP đã xác định trong Bảng 1.

Có thể thấy, các nội dung TTSP nêu trong Bảng 2 tương

ứng với các tiêu chí của các tiêu chuẩn trong Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT mà GV TH phải thực hiện và cần đạt được theo quy định. Các nội dung TTSP đều được thực hiện tương ứng và phù hợp với kế hoạch, nội dung GD cấp TH quy định trong CT GDPT năm 2018. Trong tổ chức TTSP, các trường SP phải xác định nội hàm các nội dung TTSP nói trên, hay nói cách khác là chi tiết hóa các nội dung ấy thành các nội dung, hoạt động cụ thể với yêu cầu đạt được ở các mức khác nhau (3 mức độ: đạt, khá, tốt), để thuận lợi cho hoạt động TTSP của SV, cho hướng dẫn TTSP của GV phổ thông và cho đánh giá kết quả TTSP.

3. Kết luận

Trong bối cảnh GD, đào tạo đang có chuyển biến, đổi mới căn bản, toàn diện thì đổi mới ĐTGV đáp ứng nhu cầu, tình

hình mới là vấn đề cấp bách. Trong đổi mới ĐTGV, đổi mới TTSP là vấn đề có ý nghĩa lớn, vì TTSP là hoạt động đào tạo đặc thù, quan trọng trong ĐTGV ở các trường SP. Đổi mới TTSP cần bắt đầu từ đổi mới mục tiêu TTSP, từ đó xác định các chuẩn đầu ra TTSP tương quan với mục tiêu ấy và nội dung TTSP đáp ứng các chuẩn đầu ra đã xác định. Đổi mới mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung TTSP theo tiếp cận Chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT và đáp ứng CT GDPT năm 2018 là cơ sở lý luận cho đổi mới phương thức tổ chức TTSP, đổi mới đánh giá kết quả TTSP và đổi mới quản lý hoạt động TTSP ở các trường SP. Lãnh đạo, cán bộ quản lý các trường SP có thể sử dụng kết quả nghiên cứu để đổi mới TTSP không chỉ ở ĐTGV TH mà còn có thể đổi mới ĐTGV trung học, góp phần nâng cao chất lượng ĐTGV của các trường SP.

Tài liệu tham khảo

[1] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2018), *Chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông*, Ban hành kèm theo Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT, ngày 22 tháng 8 năm 2018.

[2] My Giang Son, (2016), *Quản lý thực tập sư phạm trong đào tạo giáo viên trung học phổ thông theo định hướng Chuẩn nghề nghiệp giáo viên trung học*, NXB Giáo dục Việt Nam.

[3] Bùi Minh Đức, (2019), *Xây dựng Chuẩn đầu ra trong đào tạo cử nhân sư phạm đáp ứng yêu cầu đổi mới Giáo dục*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, số 14, tr.1-6.

[4] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2018a), *Chương trình Giáo dục phổ thông, Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/BGDĐT*, ngày 28 tháng 12 năm 2018.

[5] Trần Thị Tuyết Oanh, (2012), *Định hướng phát triển kỹ năng sư phạm cho sinh viên theo tiếp cận năng lực trong đào tạo giáo viên*, Tạp chí Khoa học Giáo dục, số 80, tr.23-25.

[6] Bùi Việt Phú, (2015), *Mô hình đào tạo giáo viên: Kinh nghiệm thế giới và vận dụng ở Việt Nam*, Tạp chí Khoa học Giáo dục, số 121, tr.7-10.

INNOVATING THE OBJECTIVES, THE OUTPUT STANDARDS, AND THE CONTENTS OF TEACHING PRACTICE TRAINING FOR PRIMARY TEACHERS

Han Thi Thu Trang

Sai Gon University
273 An Duong Vuong, Ward 3,
District 5, Ho Chi Minh City, Vietnam
Email: hanthutrang@sgu.edu.vn

ABSTRACT: *In the context of a radical and comprehensive innovation for Vietnamese education and training, improving teacher training, especially teaching practice programs, to meet the new requirements is the most urgent need. The article presents the concept of teaching practice, as well as the impacts of Teaching Career Standards and the 2018 General Education Curriculum on teaching practice innovation. The article also analyzes in detail the innovations on objectives, output standards, and contents of the teaching practice program. These innovations are premises upon which the pattern of organization and result evaluation is reformed in order to improve the quality of teacher training, meeting the new requirements of education and of social needs. From the findings, this article provides a reference for primary teacher training institutions on developing the objectives, the output standards, and the contents of the teaching practice program to apply in the primary teacher training activities so as the quality of primary teacher training is reformed and improved.*

KEYWORDS: Objectives; output standards; contents of teaching practice; primary teaching training.